

**NINA LETA
A IAKOBO**

**Na Vuresi Makaliana Na
Omea Ara Marea Tana Papi
Iani**

A Iakobo (James) e marea na leta iani vanigira nina tinoni God ara “viri totu piriutsa bamai tana barangengo popono.” Aia e molosaigira danga na parovata ma na sasani. Mi tana nina goko sasaga girani, aia e sangaginigira na Kristiano vaolu na tukakai tana sautu e sanigaa a Iesu Kristo. A Iakobo e goko matena na tamani omea danga ma na tau tamani omea danga, na tabotabo, na galuve tsikaitaba, me laka na tutuni ke vanosai kolua na aqo galuve, na reitutuguana na lapida, ma na sasaga laka, na vaipetsakoegi, na kaekae ma na totu palatsuna, na vaitsari ma na tsonikae segenida, na berengiti ma na susuligana na nonginongi.

Na leta iani e adilabatigotoa laka ase i kilia manana na muriana na lotu Kristiano, nina aqo ke reia laka ti nina tutuni ma nina aqo galuve kara ka vanosai dou.

Na Omea Ara Totu Tana Papi Iani

Nina goko idaida a Iakobo *1:1*

Na tutuni ma na sasaga loki *1:2-8*

Na tau tamani omea ma na tamani omea danga
1:9-11

Na tagu na tovo ma na tabotabo *1:12-18*

Na rongomiana ma na muriana nina goko God
1:19-27
Na parovata tana rongona na galuve tsikaitaba
2:1-13
Na tutuni kolu aqona *2:14-26*
Na tinoni lotu ma na lapina *3:1-18*
Na tinoni lotu ma na barangengo *4:1-5:6*
Visana tavosi goto na tosasaga *5:7-20*

¹ Inau a Iakobo (James) nina mane aqo God ma na Taovia Iesu Kristo, inau au marea na leta iani tana soaidouamui igamu sui lakalaka nina tinoni God tana sangavulu ruka na puku ni Israel, amu viri totu piriutsa bamai i laona na barangengo popono.

Na Aqona na Tutuni

² Tasiqo gamu, kamu gini mage moa kalina ti vaga kara gadovigamu pipi na vatana na tabotabo,

³ na rongona igamu amu dona nogo laka pipi kalina amu tukakai dou tana nimui tutuni, mamu gini tangomana na tukapusiana na tabotabo, maia nogo e sangagamu ti amu gini susuliga na tukakai babaa tana nimui tutuni.

⁴ Eo, kamu tovokakaia laka kamu berengiti dou ti kamu gini tau puka tana sasi. Me sauba kamu gini lia na tinoni doulaka saikesa, ma kamu tau lelee goto noga sa sasaga dou.

⁵ Me ti vaga ke kesa i laomui igamu ke tau tamanina na sasaga loki ma nina aqo ke nongia i konina God. Maia nogo God sauba ke tusua vania. Rongona God e dona sosongo baa na

vangalaka, maia e kili sosongolia ke sangagira na tinoni sui.

⁶ Nimui aqo goto kamu tutunina kakai kalina kamu nonginongi, ma kamu laka saikesa goto tutuni ruka. Rongona asei ti ke tutuni ruka, ma nina sasaga e vaga saikesa na panu i mao. E mai na guguri me lovosaginia na panu, me sarasi bamai lea.

⁷ Ma na vatana na tinoni tutuni ruka vaga ia, ke laka goto na amesiana laka sauba ke adia sa omea dou i konina na Taovia. Tagara.

⁸ Rongona aia e voo na tagaovidouana nina papada segeni, me olioli sailagi moa nina sasaga.

Na Tamani Omea Ma na Tau Tamani Omea

⁹ Na Kristiano e tau tamanina sa omea ke gini magemage kalina God ke livukaea.

¹⁰ Me ke vaga goto na tasida Kristiano aia e tamanina danga na omea. Nina aqo goto aia ke gini magemage kalina God ke tsonitsunalia. Rongona na tinoni e tamanina danga na omea, aia goto sauba ke mate lee vaga igira sui na latsena gai.

¹¹ Kalina e kala na aso me sinaria, ma na paparana na aso e rangia na gai me matsele lee. Mara mate lee na latsena mara duduligi, me nanga lee na rereidouna. Ia nogo sauba ke vaga vania na tinoni e tamanina danga na omea. Sauba ke tavongani mate lee kalina aia ke gini boe na liu bamai na aqosiana nina aqo.

Tana Tagu na Tovo Lee ma na Tabotabo

¹² Ke mage aia na tinoni e dona na tukakai kalina na tabotabo e tovo lea. Rongona kalina

ti aia ke tangomana na putsu tania na tovo ia, me sauba God ke sauvania na peluna na maurilaka vaga aia e vekenogoa vanigira igira sui ara galuvea.

¹³ Me ti vaga kesa ke tubulagi tana tovo ia, me ke laka na tsariana laka “na tabotabo iani e talumai i konina God.” Rongona tau tangomana kesa na omea seko ke molo tabotabo vania God, maia God segeni goto e utu aia ke molo tabotabo vania kesa tinoni.

¹⁴ Pipi tinoni e tsodo segenia na tabotabo kalina na kilinauseko e totu i tobana segeni nogo e raqa pukalia, me gini sogo i laona.

¹⁵ Mi muri ma nina kilinauseko e tiana i tobana me vasua na sasi. Mi kalina e kakatu nogo na sasi, maia e vasua na mate.

¹⁶ !Tasiqū galugaluve, kamu laka na tamivani-ana ke kesa ke perogamu lee!

¹⁷ Pipi sui na sausau dou ma na tuva vangalaka ara talumai moa i baragata. Ara tsunamai talu i konina God, aia e volagira na marara sui ni gotu. God aia segeni moa e tau dona ke oli. Maia e tau goto rodo kalina e rodo na aso.

¹⁸ God aia segeni nogo e kilia ti aia e gini aqo nina goko mana me naua migita a gini lia na dalena. Rongona e ngaoa laka igita ka palaida i laoqira pipi sui na omea aia e volagira.

Ka Rongomi Vatavidoua Nina Goko God

¹⁹ Tasiqū galugaluve, kamu padaitugutugua na omea iani. Pipi tinoni nina aqo ke rongovata dou, me ke kisa rago na tsonigoko, me ke laka mavi na kore.

²⁰ Na tinoni korekore, e utugana vania aia ke muridougira na omea God e kilia.

²¹ Kamu mololegira pipi sui nimui lavu seko ma nimui tsukilevoana. Kamu tamidou vania moa God ke tagaovigamu, ma kamu muridoua na gokona aia e tsukanogoa i tobamui. Rongona aia segeni moa tangomana ke maurisigamu.

²² Kamu laka na pero segenimui ma na tsariana laka e dou moa vanigamu ti kamu rongomi lea moa nina goko God, ma kamu tau muria na omea aia e tsarivanigamu.

²³ Asei e rongomi lea nina goko God me tau muria, e vaga moa na tinoni kalina aia e morosia na nununa tana tironunu, me reia e koegua na rereina.

²⁴ Me tirogi segenina dou, mi muri maia e moroligi tania na tironunu me tau nogo padatugua laka e koegua na rereina.

²⁵ Nina ketsa God aia e dona na maurisiaqira na tinoni tania niqira sasi. Masei ti vaga ke morosidoua i laona nina Ketsa God, me ke tau goto mololea na padana pipi dani, me ke tau goto rongomi lea moa, me ke muridoua na aqona, aia na tinoni vaga ia, sauba God ke tabua i laona pipi sui nina aqo aia e naua.

²⁶ ?Megua? ?Laka e totu kesa i laomui igamu e pada laka aia e muridou sosongolia na aqona na lotu? Me ti vaga aia ke tau tagaovidoua na lapina, e puala lee sui nina aqo na lotu, me pero segenina moa.

²⁷ Ma na vatana na lotu vaga e dou i matana God Tamana e vaga iani: ka reitutugugira na daki tinamate kolu daleqira, ma ka tabegira tana

niqira rota, ma ka aragovisu segenida ke tau savunigita na lavu seko ni barangengo.

2

Ka Parovata Tana Rongona na Galuve Tsikaitaba

¹ Tasiqū gamu, ma na rongona igamu amu tutunina nogo a Iesu Kristo aia na Taovia na Marara ma nida Taovia goto igita, ma nimui aqo ti kamu laka saikesa na nau tatavosiana nimui aqo na galuve muria moa na rereina tinoni.

² Reia, ti vaga kara ka sagemai ruka na mane i laona nimui gokosai. Kesa e tamanina na omea danga, ma na ringi qolu tana kakauna, me sagelia na polo dou saikesa. Maia kesa e tau saikesa tamanina sa omea, me sagelia moa na polo tataratsi lee.

³ Me ti vaga igamu kamu kukuni loki baa tania na mane e sagelia na polo dou ma kamu tsarivania, “Ko totu kaekae dou ieni.” Ma kamu tsarivania na mane aia e tau tamanina sa omea, “Igoe ko ba tuu tagaria,” se ke tsarivania, “Ko mai totu puka ieni i ligisana tuaqu.”

⁴ Mi tana nogo igamu amu gini sasi sosongo, rongona amu pedetavosi tinoni i laona nimui totusai, ma nimui pede e pukuga mai tana papada sasi.

⁵ !Kamu rorongo dou, tasiqū galugaluve! God e viligira na tinoni sekona lee i barangengo kara gini tamani tsapakae na tutuni, ma kara gini tamanina na verana God e vekenogoa vanigira igira ara galuvea.

⁶ !Migamu, amu livutsiriqira moa na tinoni ara tau taminina sa omea! Eo, ma kamu papada dou. ?Laka ase i moa igira na tinoni ara bingigamu mara raqagamu baa i mataqira na manepede? !Igira nogoria na tinoni ara tamanina na omea danga!

⁷ Migira tsotsodo nogo na tinoni vaga gira, ara dona goto na soasekoliana na soana a Iesu Kristo, ma na soamui goto igamu nina tinoni.

⁸ Tana Mamare Tabu e totu kesa na ketsa ara soaginina na ketsa na Vera ni Gotu: “Ko galuvegira na kulamu vaga igoe o galuve segenimu.” Me ti vaga igamu amu muridounogoa na ketsa na galuve iani, mamu naudounogoa.

⁹ Me ti vaga igamu kamu nau tatavosia nimui galuve muria na rereina tinoni moa, mi tana amu sasi saviliu nogo. Ma na Ketsa aia nogo sauba ke kedegamu, rongona tana nauvaganana ia amu kutsia na ketsa.

¹⁰ Masei ti vaga ke kutsia e kesa lelee moa i vidaqira na ketsa, aia e gini loaga me vaga moa ti e kutsigira na ketsa popono.

¹¹ Rongona God aia e tsaria, “Kamu laka na kiboga,” maia goto e tsaria, “Kamu laka na labumatesi tinoni.” Atsa moa ti amu tau kiboga, me ti amu labumatesi tinoni, mamu kutsinogoa na ketsa.

¹² Vaga ia, mi tana nimui goko mi tana nimui aqo sui, kamu goko ma kamu aqo vaga nogo na tinoni sauba na ketsa na galuve ke kedegira, aia moa e dona ke maurisigita.

¹³ Rongona kalina God ke tuu na pedeaqira na tinoni, me sauba ke tau goto galuvea aia e voo na

galuveaqira na kulana. Matena na galuve moa a dona na gini tangomana tana pede.

Na Tutuni e Mate Lee Kalina e Tau Vanosai Kolua na Aqo na Galuve

¹⁴ ?Tasiqū gamu, laka nagua vaga sauba ke dou vania kesa tinoni ti vaga aia ke tuu me ke tsarivaganana, “Inau au tutunina a Iesu Kristo,” me tau lelee sauvulagia tana nina aqo na galuve vanigira na tinoni tavosi? ?Egua? ?Laka na vatana na tutuni vaga ia, sauba ke gini mauri na tinoni ia?

¹⁵ ?Me ti vaga visana na tasida se na kulada igira ara tau tamani poloqira, me tau tugugira na mutsa kara gania,

¹⁶ ma nagua ke pelugira ti vaga kamu tuu ma kamu tsarivanigira lee moa, “!God ke tabugamu! !Kamu totu papara, ma kamu mutsa dou!” – migamu amu tau nogo sauvanigira sa omea ke sangaginia na mauriqira?

¹⁷ Me aqo vaga goto na tutuni, rongona ti vaga ke tototu segeni lee moa na tutuni, me ke tau vanosai kolua na aqo na galuve, me mate lee moa.

¹⁸ Me sauba ngatsu kesa ke tuu me ke tsarivaganana iani, “Igoe o tamanina na tutuni, minau au naua na aqo na galuve.” Baa, miani e vaga niqū goko inau tana rongona na goko vaga ia, “Ko saumai vaniau laka e koegua nimu tutuni igoe, mo tau moa naua sa aqo galuve. Minau kau sauvulagi vanigo niqū tutuni sai kolua niqū aqo galuve.”

¹⁹ ?Egua? ?Laka igoe o tutunina e kesa moa na God? !Doua! !Igira goto na tidao seko mara

tutunina vaga goto ia, migira ara matagunimatea nomoa God!

²⁰ !O bule igoe! ?Laka o ngaoa kau sauvulagi vanigo laka e puala lee nimu tutuni ti ke tau vano sai kolua na aqo galuve?

²¹ ?Laka nagua e naua i sau a Abraham na mumuada, te e gini dou i matana God? A Abraham e tutunina God. Ma nina tutuni e labamaka kalina aia e tamia ke gini kodoputsa vania God a Isaak na dalena.

²² ?Laka o tau reia igoe? I tana nogo e gini labamaka laka nina tutuni ma nina aqo galuve a Abraham ara ka vanosai. Nina aqo nogo aia e naua e kakaisiginia nina tutuni.

²³ Me gini mana na omea e katemainogoa na Mamare Tabu, "A Abraham e tutunina God, mi tana rongona nogo nina tutuni ti God e mologotosia i konina." Mara soaginia a Abraham na kulana God.

²⁴ Eo, me vaga ia, mamu reigadovia laka tana rongona nogo nina aqo galuve kesa tinoni ti aia e gini totugoto i matana God, me tau tana rongona laka aia e tutunina lee moa.

²⁵ Me vaga goto na omea e laba vania ko Reab na rebi. E gini tangidou visutugua na soana i matana God rongona nina aqo galuve e naua kalina aia e soalakakaira i valena ruka niqira tinoni vaumate na Israel. Mi muri maia e sangakaira kara ka gini tsogopoi kesa tana sautu segeni.

²⁶ Eo, me vaga goto na konida igita. Ti vaga ke tagara na tidaoda, maia e mate lee moa. Me vaga goto na tutuni. Ti vaga ke tau vanosai kolua na aqo galuve, aia e mate lee goto.

3

Nida Aqo Ka Tagaovidoua na Lapida

¹ Tasiqú, e tau dou kara danga sagata i laomui kara ngaoa na lia tarai. Rongona amu dona nogo laka igami ami lia nogo na tarai, sauba God ke pedegami kakai baa igami liusigira na tinoni tavosi.

² Igita sui a dona na tubulagi danga kalina. Me ti vaga kesa tinoni ke voo na gini tubulagi na lapina tana nina goko, maia e goto saikesa na sasagana, me tangomana goto ke tagaovi segenina popono.

³ Kamu pada kesa na tinoni e gini aqo na ose. Aia e dona na soriana kesa na omea i mangana nina ose, rongona na ose ke gini muria nina pede na tamanina. Mi tana nauvaganana ia ti aia e gini tangomana na tagaoviana na ose, me ke gini baa tana aia e kilia ke baa.

⁴ Se kamu pada vania kesa na vaka. E atsa moa ti kesa na tuqana na vaka loki maia e suaai na guguri loki, me kesa moa na tagao tetelo lee e tangomana na tagaoviana. Ma na vaka ia e gini vano iava moa tana na manetagao e kilia ke baa.

⁵ Me vaga goto na lapida igita. Na lapida aia e kesa na omea tetelo lee moa. Maia e dona sosongo na gini goko kaekae na omea loki danga.

Kamu reia goto kesa na mamanuna lee moa na lake. !Maia e dona ke iruvia kesa na lelegai popono!

⁶ Ma na lapida igita e vaga saikesa goto na lake. Na lapida, aia nogoria na pukuna tana ara talumai danga na sasi. E totu kalavata i laona na konida, ma nina aqo ia e savunia na konida

popono. Maia nogo e soqoia na lake na aqo seko i laona na maurida popono. Ma na lake ia e talumai saikesa nogo tana vera na rota e voo sui.

⁷ Na tinoni e dona ke ladogasigira na omea mamauri sui: igira na omea atsi, ma na manu, ma na omea sui ara viri tere tana kao, ma na tsetse.

⁸ !Ma na lapina segeni moa, e tau lelee tangomana vania ke ladogasia! Na omea seko ia me utugana na tagaoviana. E dangali poponoa na tabatu na mate.

⁹ Migita a dona na gini aqo na lapida tana soadouana na Tamada i Gotu. Eo, migita a gini aqo goto tana asu vaniana kesa gada kamaga aia God e aqosia tana nununa segeni nogo aia.

¹⁰ Na tsaqina goko na soadouana God, ma na goko na asu vaniana na tinoni, kaira sui ara ka rutsumai talu i laona kesa moa na manga. ! Tasiqum gamu, e tau saikesa ulagana ke laba na omea vaga ia!

¹¹ E utu kamu reia kesa na bugu i tana kara ka vuradatoma kolu na ko puipui ma na ko vavai.

¹² Tasiqum gamu, na goai e utu goto ke molo vunguna me ke lia na vuana na gaviga. Ma na vuvu e utu ke molo bulana me ke lia na vuana na goai. Me vaga goto e utu kamu reia kesa tana vuravura kara ka vuradatoma kolu na ko vavai ma na ko puipui.

Na Sasaga Laka e Talumai i Gotu

¹³ ?Laka e totu kesa i laomui aia e sasaga liuliu baa me dona dou baa? Me ti vaga ke totu kesa tinoni vaga ia i laomui, ma nina aqo ia ke sauvulagia tana douna nina sasaga i laona na

maurina. Ke dona na molotsuna segenina, me ke sasaga loki tana nina aqo sui e naua.

¹⁴ Ma kamu laka na pero ma na koesegeni laka amu tamanina na sasaga loki, ti vaga i laona na tobamui amu masugu moa, mamu momosa, mamu gese.

¹⁵ Na sasaga vaga gira ara tau talumai i baragata. Nina nogo na barangengo. Mara tau pukuga i konina God, ara pukuga saikesa nogo i konina na tidao seko.

¹⁶ I tana ara totu na masugu ma na gese, i tana goto ara totu piriutsa pipi na vatana na sasi.

¹⁷ Ma na sasaga loki e talu i gotu, aia e male liuliu baa. E rago saviliu me tsalapo, me dona na itsa ma na atsa. E loki na galuve i konina, mara gini laba danga na vuana nina aqo galuve. E vo saikesa na galuve tsikaitaba ma na malapalu.

¹⁸ Na tinoni e rago saviliu vaganana ia, aia nogo e rasavaginia na vatuna na rago, mara gini botsa danga na vuana na sasaga dou laka.

4

Asei e Kulaga Kolua na Barangengo Aia e Lia Gana Gala God

¹ !Ara viri danga sagata na kore ma na vailabugi ma na vaiganigi i laomui igamu! ? Miava sagata ara talu mai igira? Igira ara pukuga mai tana nimui kili magemage nogo igamu, ara irudato sailagi mara katsalasia na tobamui.

² Amu kilia kamu tamanina na omea danga, me utugana vanigamu kamu tsodogira, maia nogoria te amu gini vaimatesigi. Amu kili sosongolia kesa na omea me utu vanigamu na

adiana na omea amu kilia, te amu kore mamu gini vaiganigi mamu gini vailabugi. Eo, e utu kamu adia na omea amu kilia matena amu tau nongia God ke saua vanigamu.

³ Mi kalina ti igamu amu nongia kesa na omea i konina God, maia e tau goto saua vanigamu rongona e kuma na tobamui. God aia e dona nogo laka igamu amu nongi omea i konina aia, gana moa kamu nauginia nimui magementa seko.

⁴ !Na tinoni vanga kiboga igamu! ?Laka amu tau dona laka ti ke kesa ke kulaga kolua na barangengo, maia e lia vaga nogo ti gana gala God? Masei ti vaga e vili segenina laka ke kulaga kolua na barangengo, maia e vili segenina goto ke lia gana gala God.

⁵ E mana saikesa nomoa na omea ara marea tana Mamare Tabu mara tsaria, "God e tuvi sosongolia nomoa na sasaga aia nogo e moloa i laona na tobada."

⁶ Eo, ma God e vangalaka sosongo goto baa vanigita. Me vaga nogo ara marea tana Mamare Tabu mara tsaria, "God e tukapusigira na kaekae, me vangalaka vanigira ara palatsuna."

⁷ Vaga ia, ma kamu tamivania God ke tagaovia na maurimui. Kamu tukapusia na tidao seko, maia sauba ke tsogoligi tanigamu.

⁸ Kamu garu baa varangisia God, maia God sauba ke garu mai varangisigamu. Vulia na limamui, igamu na tinoni seko, na papadana amu piloligi nogo tanigira nimui sasi. !Malesia na tobamui, igamu na vanga malapalu!

⁹ !Kamu melumelu, ma kamu kanga, ma kamu ngangai! !Nimui kiakia ke lia na ngangai! !Nimui

mage ke lia na melu!

¹⁰ Kamu molotsunali segenimui i matana na Taovia, maia sauba ke sulukaegamu.

Na Parovata Tana Rongona na Vaitsari

¹¹ !Kamu laka na vaitsari, igamu na tasiq! Asei moa e vaitsari gana kesa tasina Kristiano se ke pedea, aia e vaitsari gana goto na Ketsa me pedea. Me ti vaga igamu amu pedea na Ketsa, mamu tau nogo vaga na tinoni gana na muriana na Ketsa. Mamu lia vaga moa na tinoni gana na pedeana na Ketsa.

¹² God segeni moa nina aqo na moloketsa ma na saupede. Aia segeni moa goto e tangomana ke pedemaurisi tinoni, me ke pedematesi tinoni. ?Vaga ia, masei gana lakana igamu, ti kamu tuu ma kamu pedegira gamui kamaga?

Na Parovata Tana Rongona Na Goko Kaekae

¹³ Kamu rorongo mai kalina eni, igamu amu dona na tsariana na goko vaga iani, "I dani eni se ke dani, igita sauba ka tuu ma ka vano kesa tana vera tavosi na aqo qolo. Ka totu tana gana ngongo kesa na ngalitupa, ma ka tsodoa ke danga nida qolo."

¹⁴ Eo, migamu amu tau dona laka sauba ke koegua na maurimui ke dani. Igamu amu vaga moa na pungu na lake, e datolaba kesa tana tagu tetelo, me ba nanga lee tsaku.

¹⁵ Me dou baa ti na tsarivaganana iani, "Ti vaga God ke padangaoa vanigita, me sauba ka mauri i dani eni, ma ka naua na omea iani ma na omea garia."

¹⁶ Migamu amu tau pada vaganana ia. Amu kaekae mamu tsonikae segenimui moa. Ma na kaekae vaga ia e seko manana.

¹⁷ Me vaga ia, ma ti aseï e donagininogoa na omea dou e tugua aia ke naua, me tau nomoa naua, na tinoni vaga ia, e sasi manana.

5

Na Parovata Vanigira ara Kili Tamani Omea Danga

¹ !Mi kalina eni, igamu goto amu tamanina na omea danga kamu rorongong mai! !Kamu ngangai ma kamu tangitangi, rongona e varavara nogo kara gadovigamu danga na rota loki!

² Nimui omea dangadanga ara mabulu lee nogo, migira na mosu ara ganigira sui nogo na polomui.

³ Na tsotso e ganigira sui nimui qolu ma nimui siliva. Ma na tsotso nogo ia, sauba ke adilabatia i malena na sekona nimui sasaga, me ke gania na lakamui vaga na lake. Amu molokolugira pipi sui nimui omea levolevo pitua na susuina na maurimui.

⁴ Mamu tau lelee voligira na mane ara aqo i laona nimui uta. !Kamu rongomia niqira tatamanga gamui! E labadato nogo i kulina God na Taovia Susuliga niqira tangitangi na tinoni ara tsurivia nimui uta.

⁵ I barangengo igamu amu tamanina danga tsara na omea levolevo mamu mauri pipi dani tana magemage. Mamu mutsa dou, mamu gini paquru dou vaga na buluka e totu vaninogoa na labuana tana dani na matemate.

⁶ Igamu amu pedesekoligira rago na tinoni dou mamu labumatesigira. Migira ara tau goto suaimuri vanigamu.

Na Berengiti Tana Rota

⁷ Tasiq, kamu berengiti na rota, poi tsau kalina ke labamai tugua na Taovia. Kamu reia kesa tinoni e aqo uta. Maia e berengiti me pipitu poi tsau kalina ke raranga nina uta. Eo, aia e pipitu me berengiti, poi tsau ke tumu na usa me ke malobusia nina uta.

⁸ Igamu goto, kamu dona na berengiti vaga ia. Ke gini pidi na tobamui tana rongona e varangi nogo ke laba na dani i tana ke laba visumaitugua na Taovia.

⁹ Kamu laka moa na totu matengana na vait-sari, tasiq, rongona God ke tau pedegamu. Na Taovia na Pede aia e tutuu vangarau nogo i matsapa.

¹⁰ Tasiq, kamu padavisugira na propete ni sau, igira ara goko tana asana na Taovia. Migira ara dona goto na berengiti tana rota dangadanga. Migamu kamu tovoa na usuliana niqira sasaga.

¹¹ Eo, igita a tsonikaegira na propete rongona ara berengiti tsau tana mate. Igamu amu rongominogoa na turupatuna nina berengiti loki a Job. Mamu dona goto laka na Taovia e tusuvisu vania danga baa nina omea tana susuina. Rongona e dou na Taovia me dona sosongo na galuve.

¹² Putsi baa, tasiq, kalina kamu tuu na nauana kesa na veke, ma kamu tau gini aqo na vatsa. Kamu laka na gini vatsa na baragata se na barangengo, se ke kesa goto na omea tavosi. Kamu tsari saikesalia moa “Eo” ti kamu pada

eo, me “Tagara” ti kamu pada tagara. Aia nogo kamu nauvaganana ti ke gini tau gadovigamu nina pede God.

¹³ ?Me gua? ?Laka e totu kesa i laomui aia e ngolia na rota? Nina aqo na tinoni ia ke nonginongi. ?Me laka e mage tobana kesa? E dou baa ti aia ke linge me ke tsonikaea God.

¹⁴ ?Se laka e lobogu goto kesa? Ti vaga ia, ma nina aqo ke soamaigira na tagao tana lotu ma kara lotu vania, ma kara ninaginia na mona tana asana na Taovia.

¹⁵ Ma na nonginongi ara naua igira kolua na tutuni, sauba ke gini maurivisitugua na tinoni lobogu. Eo, na Taovia sauba ke maurisitugua, me ke nusiligigira goto nina sasi.

¹⁶ Vaga ia, ma kamu koevulagigira nimui sasi i mataqira na kulamui, ma kamu vaipadagi tana nonginongi rongona kamu gini mauri. I matana God e susuliga manana nina nonginongi kesa na tinoni dou.

¹⁷ Kamu reia a Elia. Aia nogo na tinoni vaga goto igita. E nonginongi kakai ke laka tumu na usa, me gini tau tumu na usa tana verana i laona e tolu na ngalitupa ma na turina.

¹⁸ Mi muri maia e nonginongi tugua, me tuu na parako, me tumu tsunamai na usa, mara gini lakaga na mutsa tana uta.

¹⁹ Tasiqigamu, ti vaga kesa vidamui ke rugu tevateva tania na sautu mana, me ti ke tuu kesa kulana me ke adivisumaitugua,

²⁰ ma kamu dona dou laka ti vaga kesa ke tangomana na piloligiana kesa tinoni seko tania nina sautu sasi, me sauba aia ke maurisigotoa na

tidaona segeni tania na mate, ma kara gini tanusi
goto nina sasi dangadanga.

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ghari

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9